

Boek : *De zorgcoördinator*
Auteur : Renate de Wit 2011, [Acco Leuven / Den Haag](#)
 ISBN: 978-90-334-8401-8
Bespreker : Chris Van Echelpoel, leerkracht-zorgcoördinator
Datum : juni 2012

. In een notendop...

Dit boek geeft zorgcoördinatoren een handreiking om gestructureerd aan de slag te gaan in de secundaire school.

Naast een beschrijving van de algemene zorgstructuur geeft de auteur een overzicht van procedures en vaardigheden die belangrijk zijn voor een zorgcoördinator.

Hoe meld je een leerling aan bij het zorgteam van een school? Hoe verloopt de bespreking van een leerling door het zorgteam? Hoe verwijst je een leerling door? Welke communicatievaardigheden moet een zorgcoördinator hebben? Welke leidinggevende capaciteiten zijn belangrijk?

Ook vergadertechnieken komen aan bod.

In de bijlagen van het boek vind je ook voorbeelden van allerlei zorgformulieren.

- *algemeen naslagwerk*
- *voor zorgcoördinatoren en schoolleiding*
- *zorgcoördinator, zorgstructuur, cel leerlingbegeleiding, leerlingenzorg*
- *secundair onderwijs (vooral het Nederlands schoolsysteem)*

. Over de auteur...

Renate de Wit werkte jarenlang als zorgcoördinator voor een scholengemeenschap in Rotterdam. Zij werkt nu als beleidsmedewerker bij een expertisecentrum dat scholen in het voortgezet onderwijs ondersteunt bij hun leerlingenzorg.

. Zeker lezen?

Allereerst wil ik opmerken dat het boek geschreven is voor de Nederlandse onderwijssituatie. Die is duidelijk anders gestructureerd dan de Vlaamse. Begrippen als voortgezet onderwijs, ZAT-VO, rugzakleerling en LGF hebben bij ons geen betekenis. Een aantal paragrafen moet je als Vlaamse lezer dan ook omzetten naar onze situatie of zelfs overslaan omdat ze niet van toepassing zijn (bijvoorbeeld rond de begeleiding van rugzakleerlingen, die in Nederland verplicht is). Ook het begrip 'zorgcoördinator' heeft in Nederland een heel specifieke invulling (nl. iemand die het totale zorgbeleid van de school en de uitvoering ervan overziet). In Vlaanderen kan dat ook de taak van een leerlingbegeleider, graadcoördinator of adjunct-directeur zijn.

Toch is het boek waardevol voor scholen die een zorgstructuur willen opzetten. De schrijfster vertelt haarfijn hoe je dat kan aanpakken, geeft vele tips en wijst ook telkens op de valkuilen.

Het eerste hoofdstuk beschrijft een aantal mogelijke zorgstructuren en de plaats van de zorgcoördinator daarin. Je vindt er ook een opsomming van mogelijke taken van een zorgcoördinator.

In het tweede hoofdstuk geeft de schrijfster uitleg bij de procedure om een leerling aan te melden bij het zorgteam. Verder overloopt ze hoe het zorgteam een leerling kan bespreken. Hier komt ook een mogelijke doorverwijzing aan bod.

Het derde hoofdstuk besteedt aandacht aan de communicatieve vaardigheden van een zorgcoördinator. Goede communicatie is immers een voorwaarde om met collega's, ouders en externe deskundigen samen te werken. Actief luisteren, vragen en doorvragen en aandacht voor non-verbale elementen komen aan bod.

Hoofdstukken vier en vijf gaan over leiding geven, samenwerken en vergaderen.

Ten slotte besteedt Renate de Wit nog twee korte hoofdstukken aan timemanagement en de toekomst van de zorgcoördinator. Met vele tips probeert ze een oplossing te zoeken voor het probleem van "te weinig tijd" te hebben.

- *een zeer systematische benadering van de taak van een zorgcoördinator*
- *vele voorbeelden van zorgstructuren, procedures, vaardigheden, valkuilen en tips om een zorgstructuur uit te werken op je secundaire school*
- *vertrekkend vanuit de Nederlandse situatie, maar gemakkelijk om te zetten naar de Vlaamse context*
- *een lange lijst aanbevolen literatuur en websites én bijlagen met allerlei formulieren (aanmeldingsformulier, observatielijst bij vermoeden van dyslexie, signaleringslijsten faalangst) – deze formulieren zijn ook te downloaden via de website van de uitgeverij*

. Te onthouden

Enkele belangrijke tips en bevindingen uit het boek op een rijtje.

👍 *De leerling staat centraal, waarbij niet een mogelijke beperking of een tekort van de leerling het uitgangspunt is, maar waarbij wordt uitgegaan van dat wat de leerling in de klas nodig heeft.*

👍 *Onze behoefte om te oordelen, te bevestigen of te ontkennen kan ook een groot obstakel vormen voor een goede communicatie.*

👍 *Probeer jezelf als zorgcoördinator niet overal probleemeigenaar van te maken en verantwoordelijkheden daar te laten waar ze thuishoren. Stel grenzen aan je functie en zeg af en toe 'nee'.*

👍 *... Het is heerlijk om met zo veel mensen te mogen samenwerken en te ervaren dat je over het algemeen een gemeenschappelijk doel hebt, namelijk een bijdrage leveren aan het welbevinden van de jongere.*

. Meer over zorg op www.letop.be

- [Recensie 'Handelingsgericht werken op school'](#). Een aanpak waarbij ouders, school, CLB (en het kind) intensief samenwerken. 'Handelingsgericht werken' werd ontwikkeld in Nederland. Yolande Schulpen en Hugo Van de Veire vertaalden het voor het Vlaamse Onderwijs. Ze beschrijven de werkwijze aan de hand van een voorbeeld uit de praktijk.
bron : Yolande Schulpen, pedagogisch adviseur CLB OVSG en Hugo Van De Veire, directeur Vrij CLB, St. Amandsberg
- [Recensie 'Handelingsgericht werken in de klas'](#). Dit is de Vlaamse bewerking van het boek 'Handelingsgericht werken voor schoolteams'. Het is de bedoeling om met dit boek de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van alle leerlingen te verbeteren.
bron : vzw Die-"s-lekti-kus
- [Recensie 'Handelingsplanning in het basisonderwijs'](#). Hier wordt duidelijk gemaakt dat handelingsplanning een systematisch en cyclisch proces is. Bovendien kan er op verschillende niveaus aan handelingsplanning gedaan worden. Zo beïnvloeden het schoolwerkplan, het groepshandelingsplan en het individueel handelingsplan elkaar voortdurend.
Handelingsplanning is geen 'papiertje', maar een manier van werken, ingebed in een ontwikkelings- en teamgericht klimaat.
bron : vzw Die-"s-lekti-kus
recensent: Tine Borms